

[Ebba Strange]

indført i 1975, egentlig betyder for statspenge. Vi har fået nogle beregninger af, hvor meget de udfrie lån kan komme til at snige sig op på. Jeg ved ikke, hvor meget de andrager fra 1979. Jeg ved, at de er skønnet at ville andrage ca. 90 mill. kr. for 1980, og at man skønner, at tallet vil stige. Det er også penge, som det offentlige bliver nødt til at udrede, fordi de studerende ikke kan indfri de meget dyre lån, som de bliver nødt til at tage.

Endelig er der hele ungdomsydelsesområdet, som vi forudsætter skal bortfalde ved vedtagelsen af vort forslag. Vi mener, at ungdomsydelse bliver uddelt for tilfældigt, fordi det hviler på kommunerne selv, hvordan de vil uddele dem. De rapporter, vi har fået, de stikprøver, vi har fået fra kommunerne, viser meget store forskelle, med hensyn til hvordan de bliver tildelt. Så alt i alt er der også penge at spare ved det.

Det er selvfølgelig også et spørgsmål om, hvordan vi foretrækker at fordele de knappe midler, der er i dette samfund. Vi mener, at denne gruppe er en af de grupper, der virkelig har brug for at få øget andel i midlerne. Derfor er det altså helt bevidst, at vi fremsætter forslaget.

Jeg vil godt sige kort til fru Eva Møller, at det med de 16-18-årige har selvfølgelig også optaget mig en del. Er det rimeligt at give dem uddannelsesstøtte? Jeg mener - a propos den debat, vi har haft om de 16-19-åriges uddannelser - at en af forudsætningerne for, at netop disse unge mennesker tør tage en uddannelse, er, at de er økonomisk sikrede. Når unge mennesker render lige ud i meget løst arbejde og meget arbejdsløshedstruede situationer, er det, fordi de synes, de bliver nødt til at tjene de penge. Hvis vi skal give dem rimelige uddannelsesmuligheder, bliver vi også nødt til at give dem rimelige støttemuligheder.

For SF er det vigtigt, og det er baggrunden for vores uddannelsesstøtteforslag, at ingen i dette land afholdes fra at gå i gang med en uddannelse af økonomiske grunde. Det sker i dag. Det sker dels, fordi de unge ikke kan overskue, hvordan de rent praktisk får råd til det, men også fordi unge fra de hjem, der ikke er vant til at leve på lån, er bange for at tage de meget dyre banklån, som de er henvist til at få i dag. Derfor har det længe, faktisk siden 1975-lovens indførel-

se, været et stadigt tilbagevendende krav og et stadigt tilbagevendende ønske at få disse banklån afløst af statslån. Vi finder, at det er helt bydende nødvendigt, at det sker, og at det sker snart.

Med hensyn til retsforbundets forslag vil jeg sige, at det har været behandlet et par gange tidligere her i tinget, og vi har fra SFs side afvist det. Vi kan godt se de sympatiske tanker, der ligger bag det, men vi vil altså ikke være med til at fratage de studerende muligheden for at få stipendier. Det fremgår også af vores eget forslag, at vores mål på længere sigt er en egentlig uddannelsesløn, fordi vi mener, at uddannelse bør ligestilles med det at have et job. På vejen til fuldstændig uddannelsesløn opererer vi med nogle lån - altså ikke banklån, men statslån - men vi vil ikke som retsforbundet gøre de unge helt afhængige af at skulle låne sig igennem til en uddannelse. Vi finder, at det er lige så vigtigt, lige så seriøst at være i gang med en uddannelse, som det er at have et job.

Når vi fremsætter forslaget netop nu, er det naturligvis, fordi vi i efteråret i fjor kritiserede det forslag, der kom fra SV-regeringen dengang. Jeg vil godt benytte lejligheden til at spørge, hvor langt ministeren er med anden del af det, der blev kaldt en studiestøtte-reform, som vi altså fik førstedelen af i fjor, og som skal træde i kraft nu den 1. august 1980. Vi ønsker, at det forslag, vi her har fremsat, kan få indflydelse på den anden del af studiestøttereformen, som vi regner med kommer fra regeringens side, selv om vi ikke er helt sikre på det. Der er ingen tvivl om - og det mener jeg også ministeren selv i fjor gav udtryk for - at den reform, som træder i kraft nu til august, ikke er tilstrækkelig, tværtimod var den aldeles utilstrækkelig. Vi var alle sammen enige om på det tidspunkt, at det beløb, man opererede med dér, kunne de studerende i hvert fald ikke leve af. Vi vil gerne være med til at fremme en situation, hvor de studerende får en støtte, som de faktisk kan leve af, og en støtte, der gives på deres vilkår, så uafhængigt som muligt af forældrenes vilkår.

Med hensyn til afhængigheden vil jeg godt sige, at vi, som fru Eva Møller sikkert også vil have bemærket, opererer med en afviklingsperiode for forældreafhængigheden for de 16-18-årige. Vi har ikke sat noget årstal på, fordi vi er klar over problemet, som lig-